

Lunastus

Meie waimusilme ette ilmuvad kolm maasse finnitatud rist. Kabele äärmisele ristile on naelutatud patused. Need on ühiskonnast väljatõugatud julmid kurjategijad; nad on langenud wõimude kätte, kes on määranud neile karistuseks karimi surma. Nende keskel kolmandal ristil ripub Jeesus Naatjaretist. Tema hursjuline ülalpidamine ja waitivalt kannatamine on äratanud paljude tähelepanu. See on tekitanud tema tapjate südameis rahutuse ning hirmu. Ka paganlik maailmalitiseja Pilatuse tähelepanu on kiindunud temasse. „Ennäe, näherdume inimene!“ hüüab ta rahwale, näidates Jeesuse peale.

Pilatuse oli talitanud oma südametunnistuse wastu. Inimliku kartuse ja nõrkuse tõttu oli ta langenud ohwiriks jaatanast pimestatud rahwa ihadele. Ta oli lubanud saata surma parima ja süütu inimese ülekohutuse ajemel. Nüüd ripub ristil „toores puu“ kõrwuti „kuivanud puuga“, suure õiglase kõrwuti ülekohtusega.

Uga õiglase peakohale on finnitatud siiski eraldusmärk, pealkiri tähelepanemiseväärse tõega: „Jeesus Naatjaretist, Juuda rahwa kuningas.“ Siin jäi Pilatus kindlaks, kuigi juutide kirjatundjad ja wariseerid nõudsid pealkirja muutmist. Jumal Jä film walwas ja tõmbas oma wastastele piiri. „Siit saadid wõite minna ja mitte enam.“ Nii kõlab Jehootwa wõimas sõna tema wastastele. Wale, mis oli wõitnud näilifelt, ei tohtinud jääda wõitjaks.

Sa näed eluwürsti piiratuna pilkawast rahwast. Ilma, et ise aimaksid, käidawad nad ihadele antud prohwetikuwlutuse: „Kõerad on mu ümber tulnud, tigedate jelts on mind ümber piiranud, mu käed ja mu jalad on nemad läbi waristanud.“ (Laul 22, 17.) Ükski walgusekiri ei jõudnud läbistada pimedust, mis umbrifles Jumala Poja ristilööjaid. „See oli nende tund ja pimeduse wõimus.“ (Laul. 22, 53.). Kuuldub Jeesuse wõimas eestpalwe; „Jä anna neile andeks, sest nad ei tea, mis nad teewad!“ — Rahwas neab, Jeesus õnnistab. On jaabunud otustaw tund juures wõitluses walguse ja pimeduse wahel.

Ristilöödud kurjategijad on üheskoos palju näinud ja läbi elanud, aga surma puhul jaawad nad siin lahutatud. Nende keskele asetatud „maailma walgus“ lahutab nad igaweseks üksksteifelt. Kolgatal, äraneedmise paigal, seal kus woolas lu-

nastaja weri, seal ühendataffe wõi lahutataffe hinged igaweseks ajaks Jumalaga wõi Jumalast. Jeesuse paremal käel sünnib uus elu. Seal ripub rööwel saab tema lunastustöö wiljaks. See sünnib elu ja surma ägedamal wõitluswäljal, Kolgatal — siin wõidab elu. Rööwel kuuleb nüüd waimukõrwaga ja näeb usufilmaga. Jeesuse pühaduse ja armastuse walgel tunneb rööwel ära oma häda ja näeb põhjatut kuristikku, millesse ta on langenud. Aga ta näeb ka päästwat kätt, mis on wälja sirutatud. Ta näeb pääsemist weel wiimisel hetkel. Tema läbielu finnitab Jumala töotust: „Rõhutatud pilliroogu ei murra ta mitte katti ja tahti, mis weel süttseb, ei kustuta ta ära.“

Milmine wõis olnud olla rööwli minewik? Ta oli juuda rahwa poeg, keskel oli elawa Jumala tundmiseks hurred eesõigused, aga ta oli lahkunud meelega Jumalast. Usjata oli hea karjane otfinud kadunud, et teda päästa. Patune oli jäänud kurdis armuwlutusele ja elas pattudes edasi. Just nüüd pidi tema külmale järgnema lõikus. Sellele ja igawelele elule näis ta olewat kadunud. Aga ta ei huffunud, sest Jeesus, patuste päästja, oli seal. Weel surma silme ees sünnib rööwel uueks eluks. Ta tunneb, et Jeesus tema kõrwal ongi oodatud Messias ja õnnistegija. Ta haarab usus temast finni. „Õstand, wõtke minu peale, kui sa tulete oma kuningriiki!“ Selle peale kõlab Jumala Poja rahustaw ja armas wastus, mis lubab huffujale rohkem kui kõik maailm wõiks anda: „Tõesti, mina ütlen sulle täna, sa pead minuga paradüüsis olema.“ Ta sure teades, et jaab oja „hea karjase“ hoolest ja armastusest.

Weel täna räägib Kolgata rist Jumala juurest armastusest patuste wastu. Weel täna leiawad patused seal andeksandmise ja ärapäafemise. Uga rööwli kogemus räägib ka midagi neile, kes elawad meelega pattudes. Weel kord teeb Kristus patuste keskel igawese lahutuse. Nii nagu ta tegi rööwlittega Kolgatal. Jumala Poeg wõib ütelda weel meie heaks oma sõna. Mitte enam kui Kolgata walumees, waid kui ülem preester taewases pühapaigas. „Ta elab ikka selleks, et ta nende eest palub, kes tema läbi Jumala juure tulewad.“ Kutsuwalt, paluwalt kuuleme ka täna tema häält igaweses ewangeeliumis: „Tulge minu juure kõik, kes teie waewatud ja koormatud olete, ja mina tahan teile hingamise jaata.“

Pühapaik lunastuse plaanis

„Aga see on peajumma neist asjast, mis räägitakse: „Meil on niisugune ülempreester, kes istub paremal käel juure aujärje peal taewas, kui püha asja ja tõise telgiametite teenet, mis on üles ehitatud Jumal ja mitte inimene.“ Ebr. 8, 1—2.

Kirjutatakse ja juttustatakse palju Jeesuslapse sündimiseest Betlemma sõimes; veel rohkem räägitakse Jeesuse maistest elust ja tööst, tema kannatamisest, surmast ja ülestõusmisest. Üldiselt aga wähe puudutatakse küsimust: Mida teeb Jeesus praegu? . . . Apostel Paulus annab sellele suure tähenduse öeldes, et see on peaaegu, millest peaks räägitama: Jeesus on ülempreester taewases pühapaigas!

Jumala plaan inimsoo kasuks saab alles siis selgeks, kui jeda uurrime pühapaiga ja selle korralduste walguses.

Maine pühapaik ja teenistus Jisraelis oli antud selleks, et inimesed saaksid rohkem aru taewasest pühapaigast ja Jeesuse tööst. Ebavõime arusaamine Jumala käsust, kohtust, Kristuse teigest tulekust on tekkinud just sellest, et pole arusaamist pühapaiga kohta. See on wõti paljude uupunkside mõistmiseks. Seepärast uurrime pühapaika ja tema teenistust.

Jumala käsul pidi Mooses ehitama koguduseteelgi. See pidi kujutama Jumala eluaset. Sellis koosnes kahest osast: pühapaik ja kõige pühama paik. Esimeses osas olid mitmesugused riistad: küünla ja alg (tähendus Jumala sõnale ja Pühale Waimule, Laul 119, 105), laud ettepanemise leibadega (tähendus Kristuse ihule, Joh. 6, 35), kuldaltar (tähendus Kristuse wahemeheametile ja meie palwetele, 1. Tim. 8, 3—4); kõige pühamas paigas oli lea dujel a e g a s, milles künnime käsiku kabele kiwilaual — kohtuseadus ja juhtnõu eluks.

Kui koguduseteel oli walms, siis Jumala au taitis selle. Ükski keel ei suuda kirjeldada pühapaiga au. See paik oli püha, — niisama püha kui Jumala eluase taewas.

Koguduseteelki wõi pühapaika piiras ümber kallist linasest riidest aed, mis moodustas n. n. eesõue. Seal oli wägest põletamiseohwrialtar, kus toodi kõik ohwrid, ja pesemiseriist, kus preestrid pesid oma käsi ja jalgu enne kui läksid pühapaiga sisse.

Teenijaid oli kolme liiki: Ülempreester, preestrid ja lewitid. Ülempreestriks wõis olla ainult üks isik ja jäi sellena kuni surmani. Preestrid oli palju ja lewitite terwe suguharu. Igaüks neist sai oma ameti ja auastme Jumalalt. Ohwerdada altariil wõisid ainult ülempreester ja preestrid; teistel selleks luba ei olnud. Lewitid

korraldasid pühamaajas töid ja õpetasid rahwast Jumala käste tundma. 4. Moos. 14, 1—3.

Alatine teenistus eesõues ja pühapaigas.

Jumala korralduse järele oli igapäewase teenistuse kord järgmine: Igal hommikul ja õhtul läks preester telgi esimese osja (püha paika) ja töid juhtimiseohwri kuldaltariil ja ühtlasi korraldas lambid, et nad ei kustuks. See oli preestri igapäewane teenistus. 2. Moos. 30, 7. 8.

Sel ajal, kas hommikul wõi õhtul, kui preester kuldaltariil ohwerdas, seisis rahwas wäljas ja saatis ühelmechel palweid Jumala ette. Ühes ohwrijuhtjuga kuldaltariilt tõusid rahwa palwed taewa poole. Laul 140, 2. Mis sündis aga sel ajal eesõues? Sel ajal kui preester saatis rahwa palweid Jumala ette, seisis tapetud tall põletamiseohwrialtariil walms ärapõletamiseks. Tall oli lepitud tehtud pattude eest. Niimoodi toodi igal hommikul ja õhtul üks tall. 2. Moos. 29, 38. 39.

Tähtis on nüüd tähele panna, et see lepitamise-teenistus ei toimunud kogu rahwa ega ka üksiku inimese patu pärast ja soowil, waid Jumala kindla korralduse põhjal.

Mida tähendas see ohwer ja alatine teenistus igal hommikul ja õhtul? Mõnda lepitab Jumal Kristuse läbi inimese ieenesega igapäew. „Sest, et Jumal oli Kristuse sees ja lepitab maailma ieenesega ära ega arwanud neile mitte nende illeastumisi süüks, ja on meie sisse pannud äralepitamise sõna.“ 2. Kor. 5, 19. Selle igapäewase ohwri läbi awati tee ja anti wõimalus igale kahjatewale patusele Jumala käest andestust saada. Tee sai awatud ja wõimalused antud kogu maailmale Jeesuse kui ohwrialtariil surma läbi Kolgatal. Seda kujutas igapäewane wõi altariiohwer Jisraelis. Et meil nüüd kasu oleks walatud werest, peame tunnustama walatud werd ja tooma jeda kui oma ohwrit igapäew. „Seepärast wiigeme tema läbi ikka Jumalale kiituseohwrit, see on huulite kasu, kes tema nime üles tunnustawad.“ Gebr. 13, 15; 1. Joh. 1, 9.

Patuo h w r i d.

Kõik patuo h w r i d, mis toodi kogu rahwa wõi preestri eest, jagunesid oma wiisi poolest kahte osja: oli ohwreid, kelle veri wiidi pühapaika, ja ohwreid, kelle veri ei wiidud pühapaika. Patuo h w r i d koguduse wõi preestri eest toodi järgmises korras: preester pidi tunnustama oma patu ohwri looma pea peale; jeda pidi tegema kogudus oma wanemate läbi, kui ohwer toodi koguduse patu pärast. Loom tapeti ja preester wõttis sõrmedega werd ja wiis

pühapaika ning riputas seitse korda waheteki ette, mis kogudusetelki kahets lahutas. Ühtlasi määris ka jeda werd kuulaltari sarwede peale. Ülejäänud weri walati eesõue põletamiseohwri altari kõrwale maha. Rasw põletati altaril, kuna liha põletati wäljaspool leeri. Niimoodi sündis koguduse ja preestri äralepitamine. Nad said andestuse. 3. Moosj. 4, 3—21. Patt, mille preester wiis ühes werrega pühapaika, jäi sinna kuni aasta lõpuni, suure äralepitamisepäewani.

Kui aga patustas üks isik koguduses, siis oli ohwerdamise kord teisjagune: Patustaja tõi looma koguduse telgi ette preestri juure; tunnistas oma patu looma pea peale ning tappis selle looma. Preester wõttis looma werd ja määris põletamiseohwri altari sarwede peale eesõues. Rasw põletati altaril, aga liha söödi preestri poolt. Niimoodi sai see patustaja andestuse. Aga niimoodi läks jelle inimese patt pühapaika? Süües jelle ohwri-loomi liha wõttis preester sellega pilklükult patu enda peale ja kandis jelle pühapaika. „Mis pärast teie ei ole mitte söönud patuohwrit pühias paigas, sest see on kõige pühim ja jeda on ta teile annud, et teie koguduse ülesõhtu süüid peate kandma, et teie nende eest äralepitamist teete Jehoowa ees. Waata, tema weri ei ole mitte püha paiga sisse wiidud; teie pidite jeda sööma pühias paigas nõnda kui ma olen käskinud“. 3. Moosj. 10, 17. 18.

Niimoodi kogunes püha paika arwutu hulk patustajid, mis pidid saama kord jäädawalt kõrwaldatud. Selleks oli Jumalast määratud eriline päew.

P u h a s t a m i s e w õ i l e p i t a m i s e p ä e w .

Suur äralepitamise-, ühtlasi ka õhtupäew, oli üks kord aastas; seitsemendamel kuul, kümnendal päewal (oktoobri kuul). Iga isik, kes sel ajal oma patte ei kahetsemud ja andestuse järele ei nõudnud, kaotati ära kogudusest. Kümne päewa enne äralepitamist nimetati pasunatepühaks. Kümne päewa kestel puhusid leewitid ja preestrid pasunat teatades rahwale, et armu-aeg on üsna lühike; aeg on kätte jõudnud, kus tuleb teha tõsiseid jõupingutusi, et pattude andestust saada. Seega oli pasunatepüha rahwale hoiatuseks ja kutsuks meeleparandusele. Ka sel ajal oli inimesel raske omi patte tunnistada; ta warjas neid wiimse wõimaluseni. Aga iga pasunaheli tulletas päewast päewa meele ta seiskord. 3. Moosj. 23, 23—35.

Jõudis kätte suur äralepitamisepäew. Liisu läbi waliti kahest sükst üks „Issanda sikk“ ja teine jäi „saadana sikuks“. Issanda sikk tapeti ohwriks kõige koguduse eest; aga ei ühtegi pattu ei tunnistanud tema peale. Ülempreester wõttis jelle ohwri-siku werd ja läks jelle werrega kõige pühimasse paika waheteki taha ning riputas seaduselaeka peal olewa äralepitamisekaane wastu. Seaduselaekas oli kümne käsku, mis nõudsid üleastuja surma.

Issanda siku (Kristuse) weri aga rahuldab Jumala käsu nõuded. See oli asetäitew surm ja weri patuse inimese eest. 3. Moosj. 16, 15—16. Pärast jeda, kui ülempreester oli käsunõuded rahuldanud Issanda siku werrega, siis puhastas ka pühapaiga riistad ja rahwa nende pattudest.

Edasi loeme 3. Moosj. 16, 20—22. Ülempreester tõi patud pühapaigast wälja. Need patud pandi nüüd teise siku peale, jeda nimetati „saadana sikuks“. See loom ühes rahwa pattudega saadeti kõrwe, kus huffus. Paneme tähele, et ainult need patud said saadana siku peale pandud, millede eest aasta jooksul oli toodud ohwrid, kahetsitud ja maha jäetud. Wastasel korral kandis igauks ise oma süüd. 3. Moosj. 23, 29.

Pärast pühapaiga ja rahwa puhastamist algas eesõue puhastamine, et midagi ei jääks järele, mis tuletas meele pattu. Kõik puhastati ja põletati. Kõik oli puhas ja uus. See oli eespilt meie maa puhastamisest tullega.

Kõigil nendel ohwritel ja korraldustel oli oma tähendus ka meie aja ja eelolewate aegade jaoks.

„Aga need asjad on meile ettetähendamiseks sündinud, et me kirje asju ei pea hinustama, nõnda kui nemad on hinustanud.“ 1. Kor. 10, 6.

T a e w a n e p ü h a p a i k .

Ewangeelium on kottuwõte Kristuse ohwrist kogu maailma eest Kolgatal ning Kristuse wahemeheametist taewases pühapaigas. Need kaks tõsiasja on kogu ewangeeliumi aluspõhjaks. Sellest kirjutasid prohwetid, Jes. 53, 1—12; Kristus rääkis oma jüngritele, Mt. 24, 46. 47; ja apostlid kuulutasid jeda tõde, 2. Joh. 2, 1—3.

Maie pühapaik ja teenistus algusest lõpuni oli wari taewasest. 2. Moosj. 25, 8. 9: Kõik ohwrid ja teenistused maises pühapaigas lõppesid Kristuse surmaga. Matt. 27, 50. 51.

Kas taewas on pühapaik? Järgmised salmid tõendawad jeda: „Aga Kristus on tulnud kui tullewate asjade Ülempreester ja ühe suurema ja täiema telgi läbi, mis ei ole kättega tehtud; ja ei mitte sikkude ega wasikate were läbi, waid oma were läbi on tema ükskord sinna pühapaika läinud ja igatweie äralumastamise teinud.“ Ebr. 9, 11. 12.

Sääl on ka kaks osakorda (Ebr. 6, 19. 20) ja kõik riistad ja asjad — küünlajalg ja altar (Slm. 1, 12. 13; 8, 3. 4.). Kristus on ise eluleib (Joh. 6, 35.). Seaduselaegast nähti Johanneise poolt taewases templis! (Slm. 11, 19.).

Kas seal on ka preester? Ja on, Kristus on Ülempreester. (Ebr. 6, 20.). Seal on ka ohwer. (Ebr. 7, 27.). Kristus wõttis meie süü oma kanda ja sai seega ohwritalleks meie eest. Seda tegi ta üks kord kogu maailma eest ning lepitab maailma oma surma läbi ristil. (2. Kor. 5, 19.). See lepitustöö wastab ohwriks, mis toodi

Jisraaelis igal hommikul ja õhtul, mitte rahva soovil ega palvel. Lepitustöö Rõglatal ei sündinud ka mitte meie soovil ega palvel, see sündis enne meie olemasolu. Nagu Adamsi läbi olemine saanud patu osaliseks, nii ka Kristuse läbi saame äravõetamise. Patu karistus on meilt ära võetud. (Rooma 5, 18. 19.). See oli Lalle õhwer kõikide eest. (Joh. 1, 29).

Mis tuleb meil nüüd teha, kui olemine Kristuse surma läbi lepitatud? Mis saab nende patudega, mis nüüd teeme?

Nende eest tuleb praegugi ohvreid kuuja, mitte aga materjaalseid, s. t. werd, waid palweid, tunnistades Jeesust ohwiriks enda eest. Meie patt ja ülekohus „huulte kiiatusohviriga“ witaakse taewasesse pühapaika. (Ebr. 13, 15; 1. Joh. 1, 9.). Mii oli ka maieses pühaspaias; patune tunnistas oma süü, tõi ohwri ja siis sai andestuse.

Taewase pühapaiga puhastamine.

Nagu maine pühapaik puhastati aasta lõpul, samuti puhastatakse ka taewane pühapaik, aga paremate ohviritega. „Aga taewaseid asju endid peab paremate ohviritega kui nendesinastega puhastama.“ Ebr. 9, 22. 23. Maie pühapaiga puhastamine sündis aastateenistuse lõpul. Samuti puhastatakse taewane tempel „maailma wiimisel ajal.“ „Muidu oleks ta mitu korda pidanud kannatama maailma ajutamisest, aga nüüd on ta wiimisel maailma ajal üks kord ilmunud oma enese ohwri läbi pattu ära kaotama.“ Ebr. 9, 26. Selles kirjakohtas ap. Paulus, rääkides tulewikust, tarwitab minewiku wormi nagu oleks see juba sündinud. Beaaegu kõik, mis Kristus korda jaotis inimjoo päästmiseks kirjeldatakse piiblis minewiku wormis, ehkki see pidi alles sündima kanges tulewikus, „sest Jumal kutsus neid asju, mis ei ole, otsekui oleksid nemad.“ (Rm. 4, 17). Sedasama leiame ka Jeesaja ennustustes: „Meie haigused on tema võtnud enese peale.“ (Jees. 53.) Samasugusel moel peame mõistma ka Pauluse wäljendust Ebr. 9, 26. „Maailma wiimne aeg“ jõuab kätte siis, kui ewangeeliumitöö on lõppenud, siis saadab ka Kristus puhastamistöö taewases pühapaigas korda.

Pärast pühapaiga puhastamist ilmub Kristus ilma patuta. Mis sai aga patust, mis Kristus võttis enda päale? Kuidas sündis see maieses pühapaigas? Ülempreester kandis rahwa ülekohut kuni äravõetamise päewani. (3. Moos. 10, 17.) Pärast puhastamist samal päeval toodi ülempreestri ette saatana sikk, ja kõik rahwa patud, mis wälja toodi pühapaigast, pandi selle siku peale. Sel moel kaotati patt ning ülempreester ja rahwas jäid ilma patuta. Mii sünnib ka aegade lõpul. Kristus ilmub ilma patuta, ning patt on pandud saatana peale, sest ta on selle algataja ja põhjustaja.

R o h t u a e g.

Taan. raam. 8, 14. on kirjeldatud aeg, millal Kristus algas taewase pühapaiga puhastamist, s. o. 2300 aasta möödumisel — 1844. a. Maie pühapaiga puhastamine tähendas ühtlasi ka kohtu-aega. Seega algas 1844. aastal kohtuaeg peale. Kratatult ja juhitult Pühast Waimust tõusid mehed ja naised üles, ning tugenedes Johanneese Ilmutuse raamatu 14. peatükile, kuulutajad: „Kartte Jumalat ja andke temale au, sest tema „k o h t u a e g“ on tulnud.“ (3Im. 14, 6.).

See oli esimene ingliskulutus ning ühtlasi ka adventikulutuse algus. Ehkki see kirjakoht oli piiblis juba aastajajad, aga keegi ei kuulutanud seda warem. Mis pärast? Prohwetlik aeg ei olnud weel täis saanud. Murides pühapaiga tähendust ja otstarwet leiti üles ja seati ausse tõde Jumala kätust, Kristuse teisest tulekust, tuhandeaastast riigist ja maailma lõpust.

Baljade piiblikulurijate kerkel tõuseb jagedasti küsimus: Millal Kristus läks taewasse kõige pühama paiga sisse, kas kohe pärast taewamine-mist wõi hiljem? Olgu siin juures selgituseks wäljamõte E. S. White tööst:

„Ma nägin üht aujärge ja selle peal istusid Jsa ja Poeg. Üks walgus läks Jsa juurest wälja. Poja peale ja selle juurest palwetarwa hulga peale. Ma nägin Jsa aujärjest üles tõuswat ja kõige pühama paika wahoteki taha minewat ja maha istuwat. Siis tuli üks pilwewanker sinna kohta, kus Jeesus istus. Ta ajus sellesse ja teda wiidi kõige pühama paika, kus Jsa istus. Seal nägin ma Jeesust, suurt ülemat Breesitrit, Jsa ees seiswat.“ „Rõgemused ja nägemised“.

Need ilmutused Pühakirjas ja Tunnistustes on antud selleks, et mõista aega. Kui Kristus lõpetab oma wahemeheametis, siis ta tuleb kui kuni-gas. „Sest weel üürilise aja pärast tuleb see, kes peab tulema ja ei wiibi mitte. Aga kes usust õige on, see peab elama, ja kui keegi ära taganeb, siis ei ole minu hingel temast hea meel. Aga meie ei ole mitte nende seas, kes taganevad hukkasamises, waid nende seas, kes usuvad hinge ärapästmiseks.“ Ebr. 10, 37—39.

L. Babienko järele A. Saarela.

Kirjandusest

„Meie Aja“ terwishoiu-number käsitleb kõige ainulikumaid küsimusi terwishoidlikul alal; kirjutused on erialaliste eesti arstide poolt. Käsitule leiawad järgmised asjad: Terwishoiu üldised tingimused; sündane terwishiliku seisukorra mõistmine; gripi hoidmine ja ravimine; mis tuleb teha tiifiliseohu vastu; millega abiks olla joomahaigetele; wäike-lapse hooldamine; koduapteegi jaoks wajalike rohtude nimeliri; wee mõju terwilele; jne.

Õppetükid lastele käsitlewad praegu abost-lite läbielusi. Nendes õppetükkides on juhitud tähelepanu lihtsatele üsikasjadele, mis teeb asia huvitavaks ja kõitvaks. Soovitame neid kõigile.

KOGUDUSE KORD

Koguduse ametnike ülesanded ja vastutused ja osakondade töökavad.

2

Ametnike valimine kogudusele või liidule on väga tähtis asjaolu. Töö edu oleneb suurel määral ametnikest. Suurim ettevaatus peab olema kutsudes mehi või naisi vastutavatele kohtadele. Järgnevad tunnused peavad olema leida nende juures, keda ette pannakse koguduse ametnikeks.

Moraalne kõlbavus. — „Ja sina vaata kõige rahva seast vahvu mehi, kes kardavad Jumalat, tõsiseid mehi, kes vihkavad ahnust, ja neid pane nende üle pealikuiks iga tuhande üle, pealikuiks iga saja üle, ja pealikuiks iga viiekümne üle, ja pealikuiks iga kümne üle.“ 2. Moos. 18, 21.

„Seepärast, vennad, vaadake enestele seitse meest eneste seast, kellel on hea tunnistus, kes on täis Püha Vaimu ja tarkust, keda meie võime panna selle ihutoiduse ameti peale.“ Ap. t. 6, 3.

„Aga temal peab ka tunnistus olema neilt, kes ei ole kogudusest, et tema ei lange naeru ja kuradi kõie sisse.“ 1. Tim. 3, 7.

„Ja mis sa minult oled kuulnud mitme tunnistaja kuuldes, see anna ustava inimese hooleks, kes kõlbavad ka teisi õpetama.“ 2. Tim. 2, 2.

Usuline kõlbavus. — „See on ustav sõna, kui keegi ülevaataja [kreeka keeles piiskop] ametit püüab, see igatseb head tööd. Seepärast peab koguduse ülevaataja [vanem] olema laitmatu, ühe naise mees, kasin, mõistlik, puhas, võõraste vastuvõtja, kes kõlbab õpetama; ei mitte joodik, ei mitte taplik, ei mitte ropu kasu püüdja; vaid kes järele annab, ei mitte riiakas, ei mitte raha peale ahne; kes oma maja rahva üle hästi vaatab, kes oma lapsi peab sõnakuulmises kõige tõsise viisiga, (sest kui keegi omaenese maja rahva üle ei märka ülevaataja olla, kuidas võib tema Jumala koguduse eest hoolt kanda?), ei mitte seesugune, kes usu hilja vastu võtnud, et tema ei saa uhkeks ega lange kuradi nuhtluse alla. Aga temal peab ka olema hea tunnistus neilt, kes ei ole kogudusest, et tema ei lange naeru ega kuradi kõie sisse. Nõndasamuti peavad koguduse teenrid [diakonid] olema ausad; ei mitte kahekeelsed, ei mitte joomamehed, ei mitte ropu kasu püüdjad; kellel usu saladus on puhtas südametunnistuses. Aga neid peab ka enne läbi katsutama, pärast pidagu nemad seda ametit üleval, kui nemad on laitmata. Nõndasamuti peavad nende naised olema ausad, ei mitte teotajad, vaid kasinud, ustavad kõigis asjus. Koguduse teenrid peavad olema ühe naise mehed, kes head ülevaatajad on oma laste ja oma

maja rahva üle. Sest kes hästi oma ameti üles peavad, need saadavad iseenele hea järje ja suurt julgust usus, mis on Jeesuses Kristuses.“ 1. Tim. 3, 1—13.

„Ärgu ükski põlaku sinu noorust, vaid ole usklikele märgiks sõnas, elamises, armastuses, vaimus, usus, puhtuses. Ole usin lugema, õpetama, kuni ma tulen. Pane tähele iseennast ja õpetust; jää kindlasti nende sisse, sest kui sa seda teed, siis võid sina niihästi iseennast, kui neid, kes sind kuulevad, õndsaks teha.“ 1. Tim. 4, 12. 13. 16.

„Seepärast jätsin mina sind Kreeta saarele, et sa pidid toimetama mis veel vaja oli, ja mööda linnu vanemaid seadma nõnda kui ma sind olen käskinud: Kui keegi on laitmata, ühe naise mees, kehel on usklikud lapsed, kelle peale ei ole kaebust õnnetuma elu pärast ja kes ei ole kangekaelsed. Sest ülevaataja peab olema kui Jumala majapidaja, ei mitte kes iseennast täis, mitte äkkvihane, ei mitte ropu kasu püüdja, vaid võõraste vastuvõtja, kes head armastab, mõistlik, õige, püha, kasin, kes kinni peab ustavast sõnast minu õpetuse järgi, et ta võiks vägev olla nii hästi manitsema terve õpetuse järgi, kui ka neid, kes vasturääkijad on, noomima. Sest neid on ka palju, kes on kangekaelsed, tühja jutu mehed, eksitajad, kõige enamasti nende seast, kes ümberlõigatud; nende suu peab kinni sulguma, kes ka terved pered ära pööravad ja õpetavad seda, mis ei sünni, ropu kasu pärast.“ Tiitus 1, 5—11.

„Aga sina räägi seda, mis sünnib terve õpetuse järele. Kõikipidi näita iseennast üles heategude märgiks ja õpetades ole selge ja ausa viisiga, terve sõnaga, mis keegi ei või laita, et vastane peab häbenema ja et temal ei ole ühtegi paha rääkimist.“ Tiitus 2, 1. 7. 8.

„Vanemaid, kes teie seas on, manitsen mina, kes ma ka üks vanem ja Kristuse kannatamiste tunnistaja olen, kellel ka osa on aust, mis peab ilmutatama: Hoidke kui karjased Jumala karja, mis teie seas on, ja olge selle ülevaatajad, ei mitte ropu kasu pärast, vaid heldest südamest, ei mitte kui need, kes koguduste üle valitsevad, vaid olge karjale märgiks.“ 1. Peetr. 5, 1—3.

Kogudust peab hoiatama. — „Aga Mileetusest läkitas tema Eevesusse ja kutsus koguduse vanemad enese juure. Aga kui nad tema juure tulid, ütles tema neile: Pange iseendid ja kõik karja tähele, kelle peale Püha Vaim on teid pannud ülevaatajaks, et teie peate kui karjased

hoidma Jumala kogudust, mis ta on enesele saatnud omaenese vere läbi. Sest ma tean seda, et pärast minu äraminemist teie sekka tulevad hirmsad hundid, kes ei anna karjale armu. Ka teie eneste seast saavad tõusma mehed, kes räägivad pööraseid kõnesid, et nemad võiksid jüngerid eneste järele meelitada. Seepärast valvake ja mõtelge, et mina kolm aastat ööd ja päevad ei ole jätnud kedagi silmaveega manitsemata.“ Ap. t. 20, 17. 18. 28—31.

Aupaklikkus jutlustajate ja ametnike vastu.
— „Aga meie palume, vennad, et te võtate neid pidada niisuguseiks, kui nemad on, kes teie seas tööd teevad ja teie ülevaatajad on Issanda sees ja teid manitsevad, ja et teie võtate neid üliväga armsasti pidada nende töö pärast. Pidage rahu isekeskis.“ 2. Tessal. 5, 12. 13.

„Vanemaid, kes oma ametit hästi üles peavad, peab kahe võrra austuse väärt peetama, kõige enamasti neid, kes teevad tööd sõnas ja õpetuses“. 1. Tim. 5, 17.

„Mõtelge oma juhatajate peale, kes on rääkinud teile Jumala sõna, pange tähele nende eluviisi otsa ja käige nende usu järel. Kuulge oma juhatajaid ja võtke nende sõna, sest nemad valvavad teie hingede eest, nõnda kui need, kes peavad andma vastutust, et nemad teevad seda rõõmuga ja mitte ohates, sest teil pole sellest mitte kasu.“ Eebrea 13, 7. 17.

„Tessaloonika usklikke tülitati suurel määral isikute poolt, kes tulid fanaatiliste ideedega ja õpetustega nende juure. Nende kohta öeldakse: „Sest meie kuuleme, et mõningad teie seas elavad ilma hea viisita ega tee mitte tööd, vaid ajavad tühje asju taga.“ Kogudus oli korrapäraselt organiseeritud, ja ametnikud olid pandud tööle, tegutsema jutlustajatena ja diakonidena. Aga seal oli siiski mõned isemeelsed ja tormakad liikmed, kes ei tahtnud alistuda neile, kes olid koguduses juhtival kohal. Nad ei võtnud endale õiguse üksnes omaenda arvamiste järele tegutseda, vaid ka oma vaateid koguduses avalikult teistele peale suruda. Nende olukordade tõttu Paulus juhtis tessalooniklaste tähelepanu aupaklikkusele ja väärikusele, mida võlgnetakse neile, kes on valitud, et olla koguduses juhtival kohal. — „The Acts of the Apostles“, lhk. 261. 262.

„Paljud ei hinda koguduse üksmeelsuse pühadust ja kalduvad kõrvale alistumast piiridele ja distsipliinile. Nende ettevõtete suund näitab, et nad tõstavad oma arvamisi üle ühendatud koguduse ja nad ei ole küllalt ettevaatlikud valvama ennast, kuni nad on oma vastuseismise vaimu läbi kaotanud usujulguse. Need, kes seisavad vastutaval kohal koguduses, juhtuvad tegema vigu läbi käies teiste inimestega, ja võivad eksida oma otsustamises, aga sellele vaatamata Kristuse kogudus maa peal on annud nendele

sellise autoriteedi, mida ei tohi kergesti jätta tähele panemata.“ „Testimonies for the Church“ IV a. lhk. 17.

Ei peaks kiirustatama ametisse panemisega.
Mõnes paigas oleme kohanud juhtumeid, kus on kiirustatud meestele vastutuse andmisega kogudusevanema kohale, kui nad pole veel mitte kõlvulised selleks. Nad pole veel täielikud peremehed enda üle. Nende mõju pole mitta hea. Kogudus on alatises hädaohus iseloomukindlate juhtide puudumise pärast. Nende peale on pandud käed liig vara.“ *Sealsamas, lhk. 406. 407.*

Apostel Paulus kirjutas Tiitusele: „Sa pidid toimetama, mis veel vaja oli ja mööda linnu seadma vanemaid, nõnda kui ma sind olen käskinud; kui keegi on laitmata, ühe naise mees, kellel on usklikud lapsed, kelle peale ei ole kaebust õnnetuma elu pärast ja kes ei ole kangekaelsed, sest ülevaataja (kreeka keeles piiskop) peab olema laitmata, kui Jumala majapidaja.“ Oleks hea kui meie jutlustajad paneksid tähele sõnu ega ei kiirustaks meeste ametisse panemisega, kui neil pole sellekohaseid eeldusi, ja palvetaks rohkem, et Jumal oma Püha Vaimu läbi näitaks, keda tema tahab valida.

„Eks ütle ju Pühast Vaimust juhitud apostel: „Ära pane nii pea käsi ühegi peale.“ Mõnes meie koguduses on olnud organiseerimise töö ja vanemate ametisse õnnistamine enneaegne; piibli eeskirju ei ole tähele pandud ja selle tagajärjena on toodud suuri raskusi kogudusse. Ei pea mitte nii väga kiirustama meeste valimisega ametisse õnnistamiseks, kellel pole arusaamist sellest vastutavast tööst.“ — *Sealsamas, V lhk. 617.*

Ühenduse vastased ei ole kõlvulised ametnikeks.
mehe vahel, kellel pole erilist kõneandi, aga elab

Aegajalt on meie seas tõusnud mehi, kes ütlevad end olevat Kristuse teenrid, aga kelle töö on ühenduse vastane, mida meie Issand on kogudusse seadnud. Neil on oma tööplaanid ja meetodid. Nad tahavad tuua muudatusi kogudusse ja peale suruda oma ideesid edu saavutamiseks ja kujutavad endile ette suuri tulemusi nende plaanide kinnitamise läbi. Need mehed peaksid ennemini olema õpilased aga mitte õpetajad Kristuse koolis. Nad on küll väsimatud lootes teostada mingit suurt tööd ja teha midagi, mis tooks au nendele enestele. Neil on vaja õppida õpetuste kõige kasulikumat õpetust, — alandust ja usku Jeesuses. . .

„Tõe õpetajad, misjonärid, ametnikud võivad koguduses teha head tööd Meistrile, kui nad täielikult annavad oma hinge töö juhataste alla. . . Meie, kui liikmed Kristuse ihus ja usklikud, kõik oleme ühendatud ühe ja selle sama vaimu ja lootuse läbi. Lahkmeeled koguduses häbistavad Kristuse religiooni maailma ees ja annavad põhjust tõe vaenlastele usklike suuna

hukkamõistmiseks. Pauluse juhatused ei ole kirjutatud ainult temaaegsele kogudusele. Jumala plaan on, et need oleks ka meie juure saadetud, — *Sealsamas, lhk. 238. 239.*

„Jumalal on mitmesuguste võimetega mehi oma valitud abilistena koguduses tööle pandud selleks, et paljude ühendatud teadmised Püha Vaimu tahtmise alla koonduksid. Mehed, kes oma kange iseloomu tõttu edasi lähevad ja tõrguvad koos töötamast teistega, kes omavad suuremaid läbielusid Jumala töös — pimestuvad endausalduse läbi ja muutuvad kõlbmatuks vahet teha tõe ja vale vahel. Hädaohtlik on sääraseid valida koguduse juhtideks, sest nad toimivad omaenda otsustamise ja planide järgi, jättes tähele panemata oma vendade otsustamise. Vaenlasel on kerge töötada niisuguste läbi, kes olgugi et ise igal sammul nõu vajaksid, võtavad hingede juhtimise enda peale omal jõul, ilma et nad õpiksid Kristuse alandust.“ „*The Acts of the Apostles.*“ *lhk. 279.*

Koguduse vanem

Vanema amet on väga tähtis. „See on ustav sõna, kui keegi ülevaataja ametit püüab, see igatseb head tööd.“ 1 Tim. 3, 1. Koguduse töös ja organiseerimises, välja arvatud kogudus, kuhu on saadetud kohalik jutlustaja liidu poolt, vanema amet on kõrgeim ja tähtsaim koht. Järgnevates paragrahvides esitatakse koguduse vanema kui ka teiste koguduse ametnike moraalseid ja usulisi tunnuseid.

Vanem on koguduse vaimulik juht. Kohaliku koguduse vanem, jutlustaja äraolekul, on koguduse vaimulik juht. Õpetamisega ja eeskujuga ta peab kogudust kestvalt juhutama sügavamale ja enam pühendatud vaimulikule elule. Ta ei pea olema mees, kes ainult koguduse poolt on tunnustatud usuliseks ja vaimulikuks juhiks, vaid tal peab olema ka hea tunnistus nendelt, kes on maailmas.

Võimeline jagama Jumala Sõna. — Vanem peab olema võimeline korraldama koguduse jumalateenistust. Võimata on liidul lubada jutlustajate abi kõigile kogudustele; selle põhjusel vanem peab olema ette valmistatud teenima sõnas ja õpetuses. Samuti, teda ei pea valitama juhiks kuulsa seisukoha pärast maailmas, ega ka kõnevõime pärast, vaid tema pühitsetud elu ja juhi võime pärast. Kui oleks valik teha isiku vahel, kes on tubli kõnemees, aga ilma pühitsuseta, ja mehe vahel, kellel pole erilist kõneandi, aga elab pühitsuselu, siis peab viimane valitama. Kõiki neid asjaolusid peavad nimetusnõukogud silmas pidama, valmistades ettepanekuid koguduse valimise koosolekuks.

Valitud üheks aastaks. — Vanem, kui ka kõik teised koguduse ametnikud on valitud üheks aas-

taks. Tema juhtimise-amet kestab ainult ühe aasta. Teda võib aga jälle uuesti valida uueks teenimise tähtjaks. Kogudus pole aga sugugi mitte kohustatud teda uuesti valida vaid võib valida kellegi teise vanema kohale juhul, kui muudatus näib olevat vajalik. Uue vanema valimise ja ametisse õnnistamise puhul, endine vanem ei ole enam tegev sellel alal. Teda võib valida diakoniks, hingamispäevakooli juhiks või mõne muu ameti peale koguduses, aga äsja valitud uus vanem võtab juhtimise koha koguduses enese peale ametisse õnnistatud jutlustaja või karjase äraolekul.

Koguduse vanema ametisse õnnistamine. — Valimine koguduse vanema kohale iseenesest ei ole mitte tunnustus teenimiseks koguduse kõikidel ametaladel. Enne kui võib asuda koguduse juhtimise ametisse, vanemat peab ametisse õnnistatama. Ametisse õnnistamise teenistust ei toimi endine vanem, vaid ametisse õnnistatud jutlustaja, kellel on liidu töölooba ja kes on heas ning korrapärases ühenduses liikumisega. Ei ole mitte korrapärane ega soovitav ühel ametisseõnnistatud jutlustajale mõnest teisest liidust või põllult tulla ja ametisseõnnistada vanemaid võõras liidus, kui ta pole selleks erilist luba saanud selle liidu juhatuselt, mida ta külastab. Samuti ei ole korrapärane pensionioleval jutlustajal õnnistada ametisse koguduse vanemaid ilma, et liidu juhatus pole temale seda käskinud teha. Olles kord ametisse õnnistatud koguduse vanemaks, ei ole enam tarvis õnnistada uuestivalimise puhul, ega ka mõnesse teise kogudusse vanemaks valimisel, arvesse võttes muidugi seda, et vaheajal on valitav elanud head ja korrapäralist elu koguduses.

Koguduse vanema töö on kohalik töö. — Koguduse vanema töö piirdub selle kogudusega, kes teda valis. Liidu nõukogul pole mitte lubatud kedagi kohalikku koguduse vanemat volitada ametisseõnnistatud jutlustaja õigustega teenima teisi kogudusi kui vanem. Kui on vajadus sellise teenistuse jaoks, siis liidu nõukogu võiks soovitada kogudusele või kogudustele, et nad valiks teda ja paluks teda teenida ka nende koguduses. Selline vanem, valimise puhul kui vajalik, võib teenida enam kui ühes koguduses samal ajal. Selle loa andmine on kogudusel aga mitte liidu nõukogul. (Liidu nõukogu ainult soovitab kogudusel teha seda kui vajalik). Ainus tee, mil isikut tunnistatakse kõikide koguduste teenistusse vanema õiguste ja kohustustega, on evangeeliumi töösse ametisseõnnistamine.

Koguduse vanem hooldab kõikide tööalade eest koguduses. — Jutlustaja äraolekul, kohaliku koguduse vanem ei ole ainult koguduse vaimulik juht, vaid tema on vastutav iga osakonna ja tööharu juhtimise ja edu eest. Hingamispäevakool, noorsoosakond, koguduse misjoni-

tegevus, koguduse koolihuvid ja iga teine töo haru peaks leidma tema tähelepanu ja saama tema nõuannet ning julgustust. Ta peaks kindima oma abistavat kaastööd kõikidele teistele ametnikele koguduses.

Koostöö ametisseõnnistatud jutlustaja ja kohaliku koguduse vanema vahel. — Juhul, kui liidu nõukogu määrab ühe ametisseõnnistatud jutlustaja tööle kuhugi kogudusse, siis teda peab tunnustatama peaametnikuks ja koguduse vanemat tema abiks. Nende töö on lähedalt ühine ja seepärast nad peavad tegutsema kooskõlas ja ühes meeles. Jutlustaja ei pea koondama enda kätte kõik vastutused, vaid peab neid jagama kohaliku vanemaga ja teiste ametnikega. Jutlustaja, teenides kogudust kui korrapärane karjane, harilikult on ka koguduse nõukogu esimees. On aga ka olukordi, millal on soovitatav vanemal olla sellel kohal. Koguduse karjase töö peab jagatama mõlema vahel. Vanem peab, nõu pidades jutlustajaga, enam kandma karjase kohustust, vaadates koguduse liikmete järgi ja külastades neid, teenides haigeid ja julgustades neid, kes on araks muutunud. Ei suudeta küllaldaselt toonitada koguduse vanema ameti suurust sellel alal. Alamkarjasena ta peab alatasa valvama karja, kelle üle ta on vastutav.

Jutlustaja on vastutav liidu nõukogu ees ja teenib kogudusi kui liidu tööline. Vanem on vastutav koguduse ees ja koguduse nõukogu ees.

Koguduse teenistused. — Jutlustaja äraolekul vanem on vastutav jutlustamises koguduses. Kui ta pole võimeline ise jutlustama, ta peab andma selle kellegi teise hooleks. Erand aga on püha-õhtu-söömaaja jutlus. Kui ametisseõnnistatud jutlustaja ei saa olla kohal, vanem ise peab pidama püha-õhtu-söömaaja jutluse ja teenistuse. Ainult ametisseõnnistatud jutlustajal ja ametisseõnnistatud ja valitud vanemal on õigus seda teha.

Isik, kellel on küll liidult jutlustamise luba, aga pole õnnistatud jutlustajaks, ei ole loa omandamise tõttu veel määratud osa võtma püha-õhtu-söömaaja teenistusest, väljaarvatud kui ta on korrapäraselt valitud koguduse vanem selles koguduses. Kohalik koguduse vanem, omades küll jutlustamise loa liidult, ei ole õigustatud korraldama ristimist või ette võtma muid ametlikke kohustusi üheski teises koguduses peale selle ühe, kuhu ta on korrapäraselt valitud kohalikuks vanemaks.

Ristimine. — Ametisseõnnistatud jutlustaja puudumisel on alati soovitatav kui see vähegi võimalik, et liidu esimehe nõusolekul või misjonipõllu juhataja korraldusel vanem võib ette võtta nende ristimist, kes soovivad ühineda kogudusega (Vanem võib toimetada kogudusega ühinemist soovijate ristimist).

Laulatuse talitus. — Ametise õnnistatud vanem ei või ette võtta laulatamist, ainult ametisseõnnistatud jutlustaja võib teha seda. Mõnel maal ja riigis isegi ametisseõnnistatud jutlustaja ei või laulatada kui ta selleks pole ametlikult registreeritud.

Koostöö liiduga. — Jutlustaja või vanem ja teised koguduse ametnikud peavad täielikult koos töötama liidu ametnikega ja osakondade sekretäridega, teostades kõik liidu, uniooni (divisjoni) ja General-Konverentsi plaane. Ta peab kogudusele teatama kõik järjekorralised ja erilised annetuste kogumised ja peab järele vaatama, et need õigel ajal kogutakse. Ta peab aitama läbi viia kõik koguduse ettevõtted, nii kui Suur Nädal, Lõikustänavatöö, 13-da hingamispäevakooli annetused jne.

Ta peab väga lähedalt koostöötama koguduse kassapidajaga ja järele vaatama, et kõik fondid iga kuu lõpul edasi saadetakse liidu kassapidajale.

Ta peab isiklikult hoolitsema ja järele vaatama, et koguduse kirjatöömehetaja aruanne saadetakse täpselt iga veerandi lõpul liidu sekretärile.

Ta peab tähtsaks kõik liidu poolt saadatud kirjavahetuse. Kirjad, mis määratud kogudusele ette lugemiseks, peab esitatama õigel ajal. Need juhtumid pole mitte soovitatavad, kus kogudused liidu peakoosolekule on unustanud valida saadikud koguduse vanema hooletuse läbi, kes jättis õigel ajal kogudusele teatamast liidu juhatause ringkirja. Vanem peab vaatama, et saadikud on valitud ja et saadikute nimed on saadatud liidu büroosse koguduse kirjutaja poolt. Targa nõuandjana ta peab aitama iga ametnikku koguduses teostada täielikult oma kohustusi, koos töötades liiduga, läbi viies kõik plaanid ja eeskirjad ja vaadates, et kõik aruanded on täpselt ja korrapäraselt edasi saadetud.

Välismisjoni töö eest hooldamine. — Üks väga tähtsaid ülesandeid vanema töös on hooldada meie välismisjoni töö eest. Ta võib seda teha ülemaailmse töö hoolsa uurimise läbi ja nende vajaduste esitamise läbi kogudusele. Ta võib selle üle rääkida ja julgustada koguduse liikmeid osa võtma isiklikult mõlemast: nii annetamisest kui ka misjoni heaks kaasatöötamisest. Sõbralik ja taktiline osavõtt vanema poolt võib palju korda saata ja julgustab liikmeid osa võtma järjekorralistest koguduse jutlustest ja hingamispäevakooli annetustest.

Kümnise maksmise eest hooldamine. — Vanem ise peab olema kümnisemaksja. Meest, keda ei saa eeskujuks panna sellel alal, ei pea valitama koguduse vanema ametisse. Kõik koguduse ametnikud peavad olema kümnisemaksjad. Vanem võib palju teha, julgustades koguduse liik-

meid täielise ja ustava kümnise maksmisele. Seda võib teha avaliku kirjaseletamise läbi ja isikliku töö läbi liikmete juures. Seda tööd peab tehtama taktitundega ja avitaval viisil. Nii koguduse kassapidaja kui ka vanema kohustused sellel alal peavad jääma salajaseks. Ta ei peaks andma seletust ühelegi volitamata isikule koguduse liikmete rahaliste vahetõrgete kohta kogudusega.

Kohustuste jagamine. — Ei ole soovitatav koguduse vanemat valida teistele ametitele koguduses, eriti veel kui seal on olemas teisi isikuid, kes on võimelised kandma koguduse ametnike kohustusi. Parem on ära jagada kohustused, et mitte üle koormata üksikuid üle nende aja ja võimete piiride. Juhul kui on olemas mitu vanemat, võib olla vajalik neid paluda enese peale võtta ka mõni teine amet hingamispäevakoolis või mõnes muus koguduse osakonnas.

Vanemate ameti vanus või aste. — Rohkearvulises koguduses on soovitatav valida rohkem kui üks vanem. Ametikoorem oleks liig suur ühele mehele ja peaks jagatama mitme vahel, kes on kõlvulised tegema seda tööd. Sellel juhul üht vanemat peab nimetatama „esimene vanem“. Töö peab jaotatama vanemate vahel igaihe võimete ja läbielamistega kooskõlas. Edukas plaan on, et igaiüks nendest järjekordselt asub juhi kohale üheks kuuks; sel moel kasutatakse ära kõik talendid ja juhi kogemuste materjal.

Vanem pole saadik oma ametiõiguse läbi. — Juhul, kui soovitakse vanemat näha saadikuna liidu peakoosolekul, teda peab valitama saadikuks koguduse poolt. Ta pole saadik oma ametiõiguse läbi.

Liikmeks vastuvõtmise ja väljaheitmise õigused. — Koguduse vanemal pole õigust vastu võtta või välja heita liikmeid kogudusest omaenda otsustamisel. Seda tehakse koguduses ainult hääletamise läbi. Vanem või koguduse nõukogu võib teha ettepaneku kogudusele vastu võtta või välja heita liiget.

„Sest, kes hästi peavad oma ameti, need saavad iseendale hea järje ja suurt julgust usus, mis on Jeesuses Kristuses.“ 1. Tim. 3, 13.

Diakoni amet on õpetatud Uue Testamendi kirjades. Diakoni erilised vastutused on väljendatud sõnas *diakonos*. Selle sõna otsem tähendus on „teener“, samuti mõned leksikonid seletavad „aitaja“, „sulane“, „käsilane“. Room. 16, 1 on nimetatud selle nimega ka naisi, kes töötasid algkoguduses.

Apostlikus koguduses seitsme diakoni valimise aruandes leiame, nagu seda Apt. 6, 1—8 jutustab, et neid valiti ja õnnistati koguduse „ihutoiduse ameti peale“. Nende aeg ja jõud, keda Jumala plaani järele juhtivale ja vastutavale kohale koguduses valiti, pidi kasutatama tähtsate juhtumite jaoks, eriti juhtudele, mis nõud-

sid tarkust ja suurmeelsust. Jumala soov ei ole, et volitatakse halvad isikud asjade täideviimiseks, mille lahendamiseks mõned teised on palju rohkem kõlvulised.“ — „*The Acts of the Apostles*“, lhk. 93.

Eelnev sisendatud väljendus kinnitab seda suurt edu, mis ilmnes algkoguduse ülesehitamise töös. „Seitsme isiku valimine erilise tööharu ülevaatajaks tõendas end suure õnnistusena kogudusele. Need ametnikud pidid hoolega tähelepanema koguduse üksikisiku vajadusi ja samuti ka üldisi majanduslikke huvisid; ja oma targa ülalpidamisega ja hea eeskujuga nad aitasid oma kaastöölisi mitmesugustes koguduse huvides asjaolusid tervikuks ühendada.“ — *Sealsamas*, lhk. 89.

Aga diakoni ametikutse sisaldab veel enam kui hooldamise ametit kiiresti kasvavas töös. Nad on seotud Issanda töös väga tähtsas osas, olles oma kohustustes ja ametis väga vähe erinev vanemast. *V a a t a* 1. *T i m.* 3, 8—13. „Asjaolu, et need vennad erilisele tööle ametisse õnnistati vaeste eest hooldamiseks, ei võtnud neilt ära usu õpetamise kohustust. Just ümberpöörduvalt, nad olid täiesti volitatud teisi õpetama töes ja nad andusid sellesse töösse suures tõsiduses ja andumises.“ *Sealsamas*, lhk. 90. Tehvanus, esimene kristlik märter ja Vilippus, nimetatud „evangelist“, olid esimese seitsme diakoni hulgas, valituna kristliku koguduse poolt.

Diakon on valitud üheks aastaks. On tark plaan ühendada üht või enam pühitsetud noort meest ühisesse teenistusse mõne vanema diakoniga. Suuremal kogudusel peaks olema küllaldane arv diakone, kes korrapäraselt hooldavad omal alal koguduse töös. Suures koguduses on hea, kui organiseeritakse ka diakonide nõukogu ühes eesistujaga, mis võimaldab hästi korraldatud tegevust oma kohustuste täitmiseks.

Peab ametisse õnnistatama. — Kui uuestivalitud diakon ei ole kunagi enne ametisse õnnistatud, siis ei saa ta täita kõiki ameti kohustusi seni, kui ta pole selleks eraldatud ametisseõnnistatud jutlustaja poolt, kellel on liidu volitused. Olles juba kord ametisseõnnistatud, ei ole tarvis diakoni uuesti õnnistada, kui teda mõni kogudus valib endale diakoniks; aga teda peab igal aastal uuesti valitama ja kui tähtaeg on möödunud, ta ei või enne uuestivalimist teenida.

Diakonid hooldavad koguduse varanduse eest. Üks nende töödest on järele vaadata, et koguduse maja oleks puhas ja korras ja et maaala, millel asub palvela, peab puhas hoitama ja nii ligitõmbavaks tehtama kui võimalik. See kuulub majahoidja töösse. Suures koguduses on vajalik palgata majahoidja. Diakonid peaksid soovutama selleks kohase isiku koguduse nõukogule, kes hääletamise läbi palkaks sellise abilise. Ehk koguduse nõukogu võib volitada dia-

koni palkama majahoidja. Kõik arved vee, valgustuse, kütte, paranduse jne. eest, maksab välja koguduse kassapidaja; diakon on aga kõigi koguduse rahade ja varanduste valitseja.

Koguduse teenistuses abiline. — Diakonid avitavad kaasa koguduse pühalikkude talituste juures. Ristimise puhul nad peavad kohal olema, et teenida ristitavaid. Nad peavad tegema vajalikke ettevalmistusi ristimiseks, ükskõik kas seda toimetatakse koguduse majas või mujal, et ei juhtuks korratusi ega viivitusi.

Alandlikkuse-teenistuse juures diakonid hoolitsevad käterättide, pesukausside, vee, ämbrite jne. eest. Vesi olgu soe või jahe, nii kui olukord nõuab. Pärast teenistust diakonid vaadaku, et kausid jne. on pestud ja jälle oma kohta tagasi pandud. Neid riistu ei pea muuks otstarbeks tarvitatama.

Issanda püha-õhtu-söömaaja teenistusel diakonid asetagu laud oma kohale pärast seda kui see on kaetud diakonisside poolt. Siis diakonid istugu esimesse ritta ja jälgigu lauda, kuhu on asetatud püha-õhtu-söömaaja leib ja viin. Pärast seda, kui jutlustaja või vanem on palunud õnnistust leivale ja on murdnud selle, ta annab taldrikud üle diakonitele. Kui kõigil on taldrikud käes, nad jagavad leiva koosolijatele. Pärast rahva teenimist diakonid annavad taldrikud tagasi vanemale või jutlustajale, kes teenib siis enne diakone ühe taldrikuga, mida ta sai tagasi diakonilt ja selle järele diakon teenib jutlustajat. Sama korda järgitagu viina väljajagamise teenistusel. Muidugi kogudusis, kus tarvitatakse väikesi viinaklaase, on vajalik kokku koguda tühjad klaasid enne kiituselaulu laulmist.

Suurt ettevaatust tarvitatagu ülejäänud viina ja leiva kõrvaldamises pärast seda kui kõik on osa saanud püha-õhtu-söömaajast. Kõik ülejäänud viin, mis oli õnnistatud, tuleb välja valada ja kõik ülejäänud leib, mis oli õnnistatud, peab ära põletatama.

Diakon ei ole mitte volitatud toimetama mingisuguseid koguduse pühalikke talitusi ega või ka ette võtta laulatust. Ta ei või juhatada koosolekuid, kus liikmeid vastu võetakse või lahutatakse kirja ega hääletamise läbi.

Haigete ja vaeste eest hooldamine. — Diakoni üks peakohustus on hooldada haigete eest, kergendada vaeste raskusi ja aidata õnnetu. Summasid peab leitama vaeste- või muust kassast, millest koguduse kassapidaja võib teha väljamaksusid pärast seda kui koguduse nõukogu diakonide või diakonisside soovitusel on teinud sellekohase otsuse ja annud väljamaksu volituse. Kuna see töö on diakonide ja diakonisside eriline kohustus, et abistada puudustkannatajaid ja õnnetu, tuleb kogudusele selgeks teha vajadused

ja teha jõupingutusi, et saada liikmete kaasabi vajalikule tööle.

Diakonid

Algristikoguduses diakonid olid kaasaarvatud koguduse ametlikku koosseisu. Room. 16, 1. 2. Vöbe oli koguduse käsiline — s. t. diakoniss — Kengrea koguduses. Teised aruanded näitavad, et naised kui diakonissid, teenisid algkogudust. Ei ole aga kirjalikke andmeid, et naised oleks ametisse õnnistatud, sellel põhjusel ei ole ka meie liikumises diakonisside ametisseõnnistamist ette võetud.

Diakonissid on valitud ametisse, teenides üheaastase tähtajaga. Diakoniks valitud mehe naine ei saa mitte seepärast diakonissiks, ega kogudus ole kohustatud valima diakoni naist diakonissiks just selle pärast, et tema mees on diakon. Diakoniss valitakse pühitsuselu seisukohast ja teistest kõlvulikkuse seisukohtadest vaadatuna.

Diakonidega koos töötades diakonissid peavad tegema oma osa hoolitsemises haigete, puudustkannatajate ja õnnete eest.

Diakonissid valmistavad püha-õhtu-söömaaja leiva ja viina. Nemad hoolitsevad korralikult kaetud laua eest, kallavad viina riistadesse, asetavad leiva taldrikutele, katavad laua selleks määratud puhta ja valge linaga jne. Seda peab tehtama enne jutluse ja teenistuse algust. Püha-õhtu-söömaaja ainete valmistajaks ja lauakatajaks võib mõned diakonissid eraldi määrata.

Diakonissid aitavad ka alanduse-teenistuse juures, andes vajalikku abi hiljuti tööle tulnud naistele. Nende ülesanne on ka järelevaadata, et linad, käterätikud jne. pärast teenistusel tarvitamist on pestud ja oma kohta tagasi pandud.

Suuremates kogudustes peab moodustatama diakonisside nõukogu eesistuja ja kirjatoimetajaga. Samuti sellistes kogudustes diakonissid võivad kinkida abi hingamispäevahommikustel kokkutulemistel, vastu võttes inimesi — eriti külalisi, kui nad palvelasse sisse astuvad. Ka on leitud olevat kasulik jagada koguduse liikmestik piirkonnadesse, määrates igale piirkonnale oma diakon ja diakoniss tingimusega, et nad külastaksid iga liikme kodu vähemalt kord veerandaastas, ja kui võimalik, kord kuus.

Suurnädala puhul on soovitatud levitada ja enesele muretseda meie vanemat kirjandust, mille hinnakiri on toodud „Misjt.“ nr. 1., ja peale selle tänavust „Meie Aja“ tervishoiunumbrit.

Otsusi

Juhatused ristitavale kohta

B. E. Divisjoni juugisistungil ja Eesti Liidu jaanuarikuu aasta istungil võeti rida tähtsaid otsusi vastu, millest aegajalt ka avaldame „Missjoni teadetes“. Jumala abiga tahame neid otsusi koguduse elus teostada.

1. Kuna on hädaoht, et hoolimatust lubatakse Kristuse koguduse tegemusse, ja järelikult on kindel tarvidus hoida liikmete vastuvõtmise toimingul endist kindlat arvet, ja kuna iga kalduvus hoolimatusele nute liikmete õpetamisel koguduse astumisel võib alandada meie koguduste võimeid ja iseloomu, võib tugevdada ilmalikkuse võimulikkuse asemel ja üldse kuu jõuetust koguduse tegemusse, leevärast otsustame:

1) kingime oma täieliku usalduse kindlaksmääratud koguduse korrale, mille järele iga tulevane koguduseliige õpetatakse kõigis koguduse põhitõdedes ja proovitakse hoolikalt igat kandidaati, et anda kogudusele rahuldav kindlustus, et kõik kandidaadid on vastu võtnud koguduse õpetused ja on elanud kooskõlas õpetusega enne ristimist ja kogudusse vastuvõtmist;

2) kandidaatide ette valmistamisel ristimisele ewangelist peaks igaljuhul nõu koguduse wanemaga ja nõukoguga, et ära hoida nende ristimisele tulemist, kelle elu ei ole täielikult kooskõlas kõigi õpetustega, mida kuulutame;

3) see otsus ja soovitused antaks igale töölisel järgneva konverentssi puhul;

4) ainult need isikud, kelle ristimist ei saa rahuldavalt korraldada koha peal, ristitaks aastakoosolekul või teistel säärasestel juhtumitel.

2. Kuna Jumala töö on kannatanud raskeid kaotusi, millest paljud oleksid ära hoitavad, kui noored inimesed ja teised, kes annavad südame Kristusele, oleksid täielikult õpetatud ja juhitud täielikule andumisele ristimisel ja liikmesaamisel ja kuna on juhtumeid, et nute liikmete nimed pärast ristimist pole kirjutatud koguduse liikmete nimekirja-raamatutesse, siis soovitame vastu võtta järgnevat plaani:

1) iga jutlustaja ja tööline oleks tõsiselt valmas nende pärast, kes on avaldanud soovi ristumiseks ja kogudusse astumiseks, neid juhtides täielikule andumisele Kristusele ristimisel ja kogudusse astumisel;

2) iga tööline võtaks endale kindlaks kohustuseks hoolitseda selle eest, et iga ristitud isik oleks vastu võetud mingis koguduses;

3) liidud võtaksid üldiselt tarvitusele ristimistunnistused, mis kirjeldavad järgnevat andmeid:

a) Ristimise aeg ja koht,

b) Koguduse nimi, kuhu vastu võetud,

c) Ristitava allkiri,

d) Kõhaliku jutlustaja allkiri,

e) Kui liidu otsusel peetakse soovitatavaks, siis ka koguduse kirjutaja nimi.

4) iga unioon ja liit trüüks väikesed kaardid, mis käsitavad meie uju põhimõtteid, ja anda need igale isikule, kes soovivad ristimist.

Otsus ametnike elu kohta

Kuna koguduse ajaloo on aegade jooksul ilmniks tulnud tõsiasi, et koguduse heaolu oleneb suuresti nende juhtidest, ja kuna inimlikust küljest ükski inimene pole nõnda tähtis kui võimelised, jumalafarklikud mehed, kes on täis Raha Waimu ja tarkust ja ainult niisugused mehed peavad praegusel kriitilisel ajalootunnil juhtima Jumala kogudust edasi ja taeva poole, siis soovitame:

1) olla hoolikamad koguduse wanemate ja iga õiglasena juhtide valimises; et vajaduse korral valutakse kogudusi pidada nõu jutlustajatega või liidu juhatusega koguduse ametnike valimisel; et ainult järelevaldavad isikud valitaks, kelle elu on täielikult kooskõlas tõe ja õiguse põhimõtetega, kes on õppinud juhtima teisi eluteele, kelle kogu mõju oleks „Kristuse ihu ülesehitamiseks, ühesuguse usu ja Jumala Poja tundmise tättejaamiseks, et laada täieks meheks Kristuse täie-ea mõõtu mõõda“;

2) liidu ametnike valimisel arvestataks sama kõrge waimuliku tasabinnaga, ja et ainult järelevaldavad isikud, kellel on ettevalmistus ja läbielud oma seisukoha edukaks täitmiseks;

3) juhtide valimises kogudustele, liitudele või missioonivõrkudele küsitaks nõu suuremate läbieludega isikutelt, kes on meie organisatsiooni tõrgeras astmes.

„Taewas on huvitatud näha kuidas isikud, kes kõrgetel seisukohtadel, juhiwad oma majapidamist. Nende majapidajaks tõlbatust mõõdetakse mõjust, mis nad enesest jätavad. Läbikäimises oma kaasinimestega peaksid nad olema kui isad — õiglased, armulised, ustavad. Nad peaksid olema Kristuse farnased iseloomus, ühendatud oma wendadega tugeva üksmeele ja kaastöö sidemega.“ — Tunnist. 7, lhf. 282.

4) artiklid, mis avaldatakse „Review ja Heraldis“ 1937. a. ja käsitavad tubliduse ja omaduste küsimusi nende kohta, kes on kutsutud vastutusrikastele kohtadele koguduse, liidu või missiooni ametites, avaldataks meie uniooni ja liidu ajakirjades;

5) igas liidus ja missioonipõllul peetakse kureli koguduse ametnike kasvatamiseks, ja liidud peaksid nõu uniooniga järeaste kureli korraldamiseks.

Töö õnnistus

„Võtke eneste peale minu ike“

Kristus.

„Võtke eneste peale minu ike.“
Kristus.

Need sõnad on juba mitmele toonud jääda-va rahu ja rõõmu. Ike tähendab töötamist; siin juhitakse meie tähelepami misionitööle. Kristuse ike oli „otsida ja õndsaks teha neid, kes on ära kadunud.“ Jeesus kutsub meid kandma seda iket, et juhataada tema juure kadunud, kus nad võivad leida rahu ja rõõmu. See töö on jäetud kõikide usklikute hoolde; kõik saavad osa sellest rõõmusest ja õnnest, kes juhataavad teisi Kristuse juure.

Teisi Jumala juure juhataada võib mitmel viisil, kas pidades neile piiblitunde või jutustades neile oma läbielu kaudu õnnistuse teest. Et oleksime võimelised seda tegema, selleks peame ise olema tuttavad Jumala Sõnaga ja üldse omama

võimed seletada Jumala Sõna. Paljudel need anded puuduvad, kuid ka nemad võivad süsteemaatilistelt kuttvustada inimestele Jumala tõde, viies neile kirjandust. Paljud, kes loevad kirjandust, weenduvad selle kaudu Jumala tões. Juba paljud on võidelnud kirjanduse kaudu. Milline rõõm saab kord osaks neile taevariigis, kui nad näevad lumastatuid, kellele nemad on elus kõnelenud taevateest, lewitades neile kirjandust. Kõik maailma töö kollektiividele ei suuda pakkuda nii-juugust rõõmu.

Kutsume teid, armjad õed-vennad, elavale osavõtule suurnädala-tööst. Sellel on kolmekordne õnnistus. Esimese õnnistuse saame meie ise, teise õnnistuse need, kes ostavad kirjandust, ja kolmanda õnnistuse need, kellele seeläbi kogutud vahendite kaudu kuulutatatakse evangeeliumit. Teeme kõik heal meel oma aja. **L. I. Babienco.**

Suur nädal — suur võimatus

Zälle on meil suurnädalal suur võimatus lewitada meie head kirjandust. Zälle on meil suur võimatus kaasa töötada uute asutuste ja palvete-püstitamiseks. Meie, Eesti usklikud viimases kuulutuses, kõik kasutame seda suurt võimadust.

Suurnädala suurt võimadust on kasutatud juba 15 aastat. Selle läbi on asutatud nelisada uut asutust. Need on nelisada mälestusmärki, nelisada „Eben-Eserit“, mis tõendavad, et siamaale on Jehootva aidanud oma rahvast selle töö läbi. Ta aitab ka tänawu.

Suurnädala töö läbi on Eesti Liit saanud divisjonist rohket abi, millega oleme ehitanud mitu palvelat, pannud aluse kirjanduslaole, jne. Täna-awu on divisjon otsustanud toetada Narwa palwela ehitamist 220 Inglise naelaga (umbes 4000 Ekr.). Kui me ise ka oma aja teeme suurnädalal, siis loodame, et mõne aasta töö ja jõupingutuste järele suudame ka selle mälestusmargi Narwa koguduses püstitada.

Dotamatult muretsejime Raikverve hea maja. Kogudusel praegune kodu ei wasta rõuetele. Aga jellel uuel majal on weel suur wõlg peal. Ka waja-ja maja remonti enne, kui kogudus võib sisse ajada.

Meie noored waja-ja-avad kristlikku haridust ja kaswatust meie oma koolides. Meie asutataw misionikool jirutab käed abipalwes kaastõitlejate poole, et me neid aitaksime suurnädalal meie suu- relle üritusele ligemale.

Need on osalised hiiüded meie kodumaal. „Põld on maailm“ ütles Issand. Adventkuulutus kõ-

lab kõiges maailmas ja kasvab jõuga. Sellepärast tulewad ka hiiüded terwelt põllult. Kuid nad peawad ootama?

Need „Makedoonia hiiüded“ ja väljasirutatud käed loodawad, et usklikud kasutawad suurnädala suurt võimadust, edustades tööd ühe päewa palga annetamisega ja kirjanduse lewitamisega.

Suurnädal — suur võimatus. . . Usus ja palwes läheme tööle, et koguda kive Issanda tempelisse. „Ja kõik, mis te iial wõtate teha, seda tehke siidamest, nõnda kui Issandale, ja ei mitte inimestele, ja teadke, et teie peate Issanda käest saama päranduse palga, sest teie teenite Issandat Jeesust Kristust.“ Kol. 3, 23, 24. **E. Mägi.**

Suurnädal 1937 a.

Täna-awu suurnädal algab 10. aprillil. B. E. Divisiooni ja Eesti Liidu nõukogud on selle tähtsa töö kohta wastu wõtnud järgmise otsuse:

Kuna suurnädala plaani on edukalt kasutatud juba wiisteist aastat ja on saanud organiseeritud töökõigil divisiooni põldudel, samal ajal omades arstliku ja kaswatusliku tähenduse ja kirjanduse lewitamise abinõu ja selle töö kaudu on wõidud läbi wiia 400 mitmesugust uut kawa (trükitooted, apteegid, koolid, palwelad) põldudel, meie soowitame:

- 1) Suurnädala töö jatkamist ja selle suure töö toetamist, millel on tähtis osa meie misionikawas 1937. aastal;
- 2) Divisjon ja Liidud wiiksid läbi suurnädala plaani, müües meie kirjandust nii suurel armul kui võimalik;
- 3) tehtaks tungim ülestutse meie tööliste, kaasa

Misjonitöö aruanne, IV weerand 1936.

Ühingud ja grupid	Liikmed	Aruandjad	Misj. tööd 1 ford suus	Pühikutundi	Misj. käite	Rosoleetlike toodud	Abistatud	Saigerami forde	Riideid antud	Loidetud	Raamatuid lewitud	Eraktaate lewitud	Lehti lewitud	Lehti liikmele	Kirje kirjutud
1. Sutsepa.	6	—	—	—	8	—	—	—	—	—	1	—	330	55	—
2. Walla-Rummu	18	16	jab	312	313	42	31	61	3	12	11	20	335	20	11
3. Wiru-Roela	8	8	jab	12	20	9	3	—	—	—	—	—	130	16	2
4. Belle	7	6	jab	69	126	2	12	1	—	—	—	—	153	15,3	—
5. Baldiski	2	2	—	15	1	—	—	—	—	—	6	—	24	12	1
6. Halliku	21	18	—	130	75	42	26	29	2	7	2	—	234	11,5	—
7. Koogiste	9	9	jab	153	119	4	4	1	2	6	—	—	104	11,5	2
8. Abja	13	6	jab	86	46	12	2	3	—	—	5	25	141	11	1
9. Raastre-Dawastu	19	10	jab	153	167	58	26	59	11	8	22	8	193	11	—
10. Kapla.	11	7	—	20	10	—	1	—	—	—	3	—	140	11	—
11. Mawere.	7	5	—	11	32	—	2	—	—	—	—	—	69	10	—
12. Jõgewa	26	15	—	90	54	23	35	8	—	—	—	—	240	9,2	—
13. Bifawere	6	6	—	17	103	—	3	1	—	—	10	2	51	8,5	1
14. Wõru	26	8	—	—	5	12	—	—	—	—	—	—	195	8,5	—
15. Tallinn 1.	192	103	—	90	140	50	36	25	10	45	27	40	1405	8	—
16. Tava	19	14	—	103	159	27	61	74	3	11	7	7	147	8	—
17. Nõmme	57	38	—	1	350	—	7	7	4	4	—	2	430	7,6	2
18. Kooküla.	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43	7,1	—
19. Emmaste	4	4	—	10	20	—	2	—	—	—	—	—	35	7	—
20. Tallinn 4.	31	4	—	21	38	1	27	14	18	8	8	7	225	7	1
21. Kõru	10	7	jab	83	22	12	9	2	5	—	2	5	45	6,4	2
22. Jõhwi	17	5	jab	49	16	7	14	—	1	—	5	—	103	6,2	11
23. Mõbu	15	14	jab	30	203	5	—	14	2	—	5	—	81	5,4	1
24. Wibula	11	5	—	—	—	—	6	—	1	—	—	—	57	5,2	—
25. Karja.	23	11	—	20	23	2	14	1	10	—	10	6	101	5	6
26. S.-Jaani	24	11	jab	85	59	6	4	—	12	—	12	23	116	5	1
27. Tõrwa	20	15	jab	111	55	7	11	6	—	—	—	—	102	5	1
28. Kõrdsa	10	4	—	11	3	24	2	—	—	—	—	—	41	4	2
29. Karwa	108	43	jab	136	630	176	57	44	11	3	25	35	440	3,7	9
30. Tartu	290	125	jab	966	984	219	569	202	72	120	87	424	1127	3,7	13
31. Võru	92	39	jab	219	223	71	115	71	7	15	21	119	374	3,6	24
32. Kilingi-Nõmme	10	6	jab	66	138	25	45	37	1	24	15	16	41	3,4	3
33. Paadremaa	18	13	jab	71	27	19	14	4	2	18	2	9	58	3,2	2
34. Määri.	24	8	—	37	10	17	24	4	1	—	1	—	63	2,6	—
35. Võltsamaa	46	38	jab	123	117	61	44	7	2	23	2	6	113	2,6	1
36. Kullamaa	17	12	jab	20	45	—	5	13	8	—	6	10	61	2,5	1
37. Kuresaare	42	19	jab	219	67	20	23	52	5	13	14	26	126	2,3	11
38. Türi	29	11	—	86	105	12	66	1	2	2	3	4	73	2,3	2
39. Wana-Aruuste	18	7	jab	78	12	8	37	—	—	—	2	1	37	2,2	—
40. Antsla	25	9	jab	—	—	3	1	—	—	—	—	—	24	1,2	—
41. Tallinn 2.	181	41	—	76	75	54	57	10	20	11	23	36	237	1,2	21
42. Tallinn 3.	120	23	—	122	342	88	79	12	23	37	43	10	152	1,2	17
43. Saapsalu	22	9	—	29	15	—	—	—	—	—	1	12	22	0,8	—
44. Rakvere.	52	9	jab	4	14	7	5	5	1	—	2	3	37	0,8	3
45. Abja	20	16	—	31	4	—	8	22	2	—	—	—	7	0,3	—
46. Walga.	39	37	jab	54	70	30	5	15	6	15	5	10	10	0,3	6
47. Mitmesugused	—	3	—	53	72	21	9	25	2	7	—	—	69	23	—
Aru ei andnud.	158	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

1929 819 23 4095 5117 1211 1505 830 250 395 400 866 8340 — 198

Aruanded puuduvad Järwa-Jaani, Otepää, Raide, Wiljandi, Wändra ja Uueküla kohta. Saatmata jäänud aruanded palun ühendada 1937. a. 1. weerandi aruandega.

Misjoni ühingu juhatusele. Kui liikmete kirjanduse lewituse aruanne on madalam kirjandusekapi läbimüügi arveteft, siis tõstke see vähemalt kirjandusekapi läbimüügi tasemele.

arvatud ka kirjandusewangelistid ja koguduseliikmed, et nad pühendaksid ühe päewa sissetuleku suurädala beaks ja et kõik Riidu ja asutuste töölised ja liikmed kasutaksid aega ja eesõigust kirjanduse müümises;

4) usklikud, kes ei saa ühineda päewase sissetuleku annetamisega suurädala beaks, müüksid raamatuid ja ajakirju samaks otstarbeks rohkemal määral;

5) tehtaks töliseid jõupingutusi seatud eesmärgi saavutamiseks teadmisega, et ülejäät läheb wastawa põllu arstliku ja kasvatustliku töö arendamiseks;

6) arstliku ja kasvatustliku töö juhid, samuti kirjandusosakonnad ühineksid sisetuleku osakonna juhatusega plaanisehes, kuidas töliste ja liikmete kaasabil saavutada eesmärk.

Kristuse asemel . . .

„Meie oleme nüüd käinud Kristuse asemel, otseselt maritseks Jumal meie läbi; siis palume meie nüüd Kristuse asemel: Andke endid Jumalaga ära lepitada.“ 2. Kor. 5, 20.

Kord tõndis Jumala Boeg ise inimeste keskel. Ta reisib linnast linna ja külast külla ja külastas perekondi ning kodusid. Jumala Bojal ei olnud kodu, ta pidi reisi ja väsitava päevatöö järele otsima öömaja. Sageli olid inimesed talle vastutulematud, ei annud öömaja ja põlgasid ta õpetust. Aga Jeesus ei murisunud. Ta otsis neid, kes teda vastu võtsid, ja nende juure läks ta sisse. Mõned ööd on maailma Lunastaja saatnud mööda vabas looduses, „kus ta jäi palvesse kõige öö.“ (Gaal. 6, 12.). Jeesus oli maiste varanduste poolest kõige vaesem inimeste seas. „Lindudel on taeva all pesad ja rebastel on augud, aga Inimesepojal ei ole kohta, kuhu tema pead võiks panna,“ (Matt. 8, 20.) ütles ta ühele, kes tahtis hakata tema järelkäijaks.

Jeesuse ülesanne oli ilmutada inimestele oma Isa armastust ja kutsuda neid Jumalaga ärastepimisele. Ja meie ära lunastamise pärast ta ei võinud jääda isiklikult maa peale. Ülempreestri ja wahemehena peab ta lunastamistöö lõpule viima taevast. Seepärast andis ta oma maa-pealse töö teha oma järelkäijatele. „Seepärast oleme meie nüüd käinud Kristuse asemel.“

Selle ülitähtsa ülesande teostamisel on teha suur osa kirjandusevangelistidel. Nad rändavad täna kõiges maailmas külast külla ja majast majja. Igatvone ewangeelium esitatakse rikkale tema heksustorteris, kust tema uhtus ei luba tulla kuulama jutlust. Kõige vaesemale ja mahajäetumale viiakse ewangeelium kuhugi kehvasse keldri-wõi pööningu-korterisse. Üksikutele kodudele metsade ja mägede taha on parim võimalus wiia rõõmusõnumit kirjanduse kaudu. Alati leidub inimesi, kes hindavad tõde ja kes ootavad selliseid ramatuid. Mõnikord käib raamat käest kätte ja jõuab kirjandusevangelistilt ette.

Kirjandusevangelist G. P. jutustas raamatute rändamisest järgmise juhtumi:

Olin juba pikemat aega töötanud piirkonnas. „Meie Aeg“ oli juutnud käia käest kätte ja üle mitne küla jõudnud tallu, kuhu mina sisse astusin. Kui olin kirjeldanud, siis peremees nimetas isiku, kes oli toonud temale lugeda „Meie Aja“ numbreid. Ta ütles: „See on üks meeldiwamatest usulistest ajakirjadest,“ ja ta soovis tellida kõik aastakäigud esimesest alates, j. o. seitse aastakäiku. Muu seas kirjutas ta minu ja mu kaaslaste nime oma päewikusse mälestuseks.“ —

Kirjandusevangelistilt, kes esitab tõde usta-

walt, jääb inimestele hea mälestus ka siis kui nad pole midagi ostmud. Ka taewas on kirjutatud üks mälestusevaamat nende tööst.

Kirjandusevangelist töötab Jumala Waimu mõjutusel ja juhatusel. Kirjandusevangelist A. P. teab jutustada inimesest, keda mõjutas heesmine tung teda üles otsima. Ta kirjutab sellest järgmist: Sammuin ühel ilusal suwehommikul läbi linnulauludest kajawa metsa. Süda oli täis rõõmu ja tänutunnet Jumala vastu, kes mind on arwanud wääriliseks oma riigi tööle. Teel nägin ühte noort naisterahwast mulle kiiresti ligimevat. „Kas teie olete see raamatumüüja?“ hüüdis ta minu juure jõudes. Wastasin jaatawalt. Ta jatkas: „Kuulsin eile oma sugulaselt, et nende küllas on käinud üks usklik öde heade raamatutega. Soowin saada enesele ka ühte raamatut. Elan siit mõned kilomeetrid kaugel naaberkihelkonnas. Kartsin, et te wast ei tule meile, seepärast tuln ise teid otsima.“ Andsin talle raamatu „Looduse eestuju“, mille üle ta väga rõõmistas. Rahkudes palus, et ma tuleksin ka tema kodukülla, sest seal on palju inimesi, kes wajawad tõde. —

Jumal juhib kirjandusevangelisti töetõijate juure, aga ta teeb ka ümbrepöördult. Igatwest ewangeeliumi sisaldawate raamatutega rahwa seas käies peab kirjandusevangelist arwestama alati mõne üllatuslega, mida nägemata olewused temale walmistawad.

Selles töös tuleb ette ka takistusi, mis aga Jumala abiga ületatakse. Kirjandusevangelist M. kirjutab oma selleharnase kogemise: Kord tuln ühe uskse ette, millel oli plakat pealkirjaga: „Kerjustel sissiminef keelatud.“ Kõlistasin. Üks daam awas ukse. Waatas etteheitwast minule ja siis plakatile. Wabandasin üteldes: „Nägin plakatit, aga et olen ewangeeliumitööline, seepärast kartsin mööduda ilma sellest teile teatamata.“ Daam wastas: „Kui teie südametunnistus teile seda ütleb, siis lasen teid sisse.“ Läksin wastumõturuumi. Daam ütles, et ta on palwetanud, et Jumal aitaks teda töetundmisele. Esitasin talle „Suurt Wõitlust“, mida ta enesele rõõmuga tellis. —

Nii on meie usk weel tänagi see wõim, mis maailma ära wõidab. Meie oleme käinud Kristuse asemel, kes peawad kandma inimestele Jumala wiimse kutsu ja hoiatuse.

Kes tahawad töötada Kristuse jaadikutena ja kanda rahwale ewangeeliumi, neile pakub selleks parimat võimalust kirjandusevangelisti töö. Wajalikud juhatused saab kirjandusevangelistide kofkutulekul, mis peetakse Tallinnas 19. aprillil. Hiljem on võimalus kattetada töös tegelikult ja mõõta oma wõimeid.

G. Laimets.

Singhamisepäewafooli aruanne, IV weerand 1936 a.

Singhamisepäewa-foolid	Koguduse liifmeteid	Kooli liifmeteid	Kestmine osaw. arv	Osawõtj. %	Sünnip. ja pühend. anded	12. h. päewa anded	13. h. päewa anded	Kõik anded footti
1. Wändra	8	8	11	138	—	5,45	1,40	6,85
2. Keila	—	6	8	133	—	6,09	33	6,42
3. Koogište	9	7	9	130	—	—	—	—
4. Kõoküla	6	6	7	117	—	—	—	—
5. Muhu	15	14	16	114	—	6,78	1,37	8,15
6. Kilingi-Nõmme	10	14	15	107	—	5,96	—	5,96
7. Tapa	19	16	17	106	—	28,20	15,76	43,96
8. Kullamaa	17	24	25	104	—	5,39	2,63	8,02
9. Abja	13	17	17	100	—	5,80	77	6,57
10. Mlawere	7	7	7	100	—	5,25	75	6,00
11. Antsla	25	18	18	100	—	12,05	3,00	15,05
12. Emmaste	4	5	5	100	—	1,15	65	1,80
13. Halliku	21	11	11	100	1,50	7,26	2,44	11,20
14. Jõgewa	26	24	24	100	—	16,47	2,70	19,17
15. Jõhwi	17	14	14	100	—	11,36	4,72	16,08
16. Järwa-Jaani	26	32	32	100	2,60	7,34	1,50	11,44
17. Kärbla	11	10	10	100	—	2,34	75	3,09
18. Kärü	10	22	22	100	—	9,78	2,67	12,45
19. Lelle	7	12	12	100	1,00	43,01	16,31	60,32
20. Sõrwe	5	5	5	100	—	2,44	55	2,99
21. Türi	29	19	19	100	—	15,94	3,00	18,94
22. Walga	39	38	38	100	—	10,80	3,00	13,80
23. Koela	8	8	8	100	—	12,44	2,34	14,78
24. Baldiski	—	4	4	100	—	—	—	—
25. Walla-Kummu	18	21	20	95	7,15	10,83	1,32	19,30
26. Vaadremaa	18	14	13	93	1,15	8,68	3,00	12,83
27. Määri	24	24	22	92	—	16,84	3,43	20,27
28. Pitalvere	6	10	9	90	—	—	—	—
29. Abja	20	21	18	86	—	—	2,29	2,29
30. S.-Jaani	24	14	12	86	—	25,53	9,10	34,63
31. Rakvere	52	44	37	84	—	24,10	6,34	30,44
32. Tõrwa	20	25	21	84	—	12,91	2,81	15,72
33. Sutlepa	6	6	5	83	—	2,11	50	2,61
34. Wihula	11	12	10	83	—	7,35	—	7,35
35. Karja	23	21	17	81	—	8,21	89	9,10
36. Värü	92	131	106	81	2,00	67,02	13,00	82,02
37. Nõmme	57	52	42	80	—	33,97	7,60	41,57
38. Raatre-Kawastu	19	19	15	79	—	13,79	1,73	15,52
39. Tallinn 1.	192	171	132	77	—	166,21	38,18	204,39
40. Narwa	108	113	83	73	—	67,43	11,32	78,75
41. Tallinn 2.	181	187	130	73	60	154,47	33,78	188,85
42. Auresjaare	42	27	19	70	—	15,96	—	15,96
43. Saapsalu	22	16	11	69	—	10,00	1,47	11,47
44. Otepää	18	18	12	67	—	9,53	1,52	11,05
45. Baide	39	26	17	65	—	5,13	1,06	6,19
46. Tartu	290	276	177	64	5,00	197,55	56,06	258,61
47. Rapla	11	18	11	61	—	—	—	—
48. Wana-Kuuste	18	18	11	61	—	6,80	1,96	8,76
49. Wõru	26	31	13	42	—	13,20	2,80	16,00
50. Põltsamaa	46	—	—	—	—	32,14	4,63	36,77
51. Tallinn 3.	120	—	—	—	50	86,80	15,97	103,27
52. Tallinn 4.	31	—	—	—	—	26,38	8,93	35,31
53. Wiljandi	59	—	—	—	3,00	20,10	3,91	27,01
54. Uueküla	—	—	—	—	—	—	—	—
55. Mitmesugused.	2	212	161	—	75	—	67	1,42
	1.929	1.859	1.478	80	25,25	1264,34	300,91	1590,50

Juhin teie tähelepanu h. p. koolidele, millised on osawõtjate arvu poolest eeskujulised. Nende koolist osawõtjate arv ületab koguduseliikmete arvu järgmisel määral: Kärü 220%, Lelle 171%, Värü 142%, Kullamaa 141%, Kilingi-N. 140%, Wändra 138%, Abja 131%, Emmaste 125%, S.-Jaani 123%, Kõoküla 117%, W.-Kummu 111%, Muhu 107%, Tõrwa 105%, samuti Baldiski ja Keila, aga nende liifmete arvust puudub teadmine.

Aruanded puuduvad: Tallinn 3., Tallinn 4., Wiljandi, Uueküla ja Põltsamaa kohta. Palun saatke kõik oma aruanded 1. weerandi tegevusest 6. aprilliks Tallinna.

J. Daniel.

Illustratsioonid.

Kõik õpetajad peaksid uurima ja püüdma leida kõhast meetodit illustatsioonide (piltfelgituste) tarvitamiseks. Mõni täiskasvanute õpetaja vast mõtleb, et selline õpetamisviis on kõhane laste õpetajale. Asja õigeks felgitamiseks leiame eeskujuga Jeesusest kui meisterõpetajast. Tema õpetamist iseloomustab imestatav sagedane ütlus: „Taevariik on... sarnane.“ Ta illustreeris oma õpetust, juhtides tähelepanu neile asjadele, mis olid inimestele tuttud. Illustratsioonide otsimisel peab olema meile esimene küsimus: „Millele see sarnaneb?“ Suurepärase ja peenetundelise osavusega võrdles Jeesus taevased asjad hariliklike asjadega, niisugustega, mis olid tuttud Tema kuulajatele. Tutletage meele, kuidas Ta sarnas oma jüngritega Ketsemani poole, ja kui kinnivalge tõi nähtavale õitseva viinapuu, siis ta sõnas: „Mina olen viinapuu ja teie oksjad.“ Selle näite lihtsus, selle ime ja auhinnus täidab südant. See õpetus pidi küll tihti tulema meele jüngritele, kui nad käisid mööda Palestiina viinapuu-aedadest. Jeesus võttis oma õpetused õige juures ulatujes loodusest. Ta ütles: „Vaadake!“, ja kui inimesed vaatasid, siis Ta tõi sellest esile õpetuse.

Me leiame piiblist mitmeid niisuguseid näiteid, kus on antud teatud õpetus nähtavate asjade kaudu. Lugege Jeremia 18, 1—6. Issand käib prohvetil minna alla potiseva fotta, et viimane kuulaks seal Tema sõnu. Potisepp oli parajasti töötamas; kuid nõu, mida ta valmistas, läks rikki, aga ta tegi pärast sellest jälle teise asja oma tahtmise järel. Esiteks potisepp tallas savi jalga dega, sõtkus ja töötas selle kallal, kuni see muutus hästi sikkaks ja painduvaks. Kõrduvalt ta tõmbas savi tüki osadeks ja pressis siis need tüki jälle kokku. Ta niisutas seda, kuivatas seda ja lastis siis tükk aega seista puudutamata. Kui savi oli töötamiseks küllalt hea, siis potisepp võras mis sellest poti ning sisis ja viimistles seda. Pärast ta kuivatas ja põletas seda, kuni riist on töövõimiseks kõlvuline.

Tähelepanemisväärtse täielikkusega illustreerib potisepp ja tema kättes sõnakuulelis savi selle juure meistri tegevust, kes päev-päevast korraldab meie elu. Kui selgelt ja arusaadavalt õpetab see, et me peame täielikult alluma Tema kujuandmisele, juhtimisele ja viimistlemisele, kui tahame olla meistriks tarvitamiseks kõlvulised riistad. Ja sel määral, kui paneme Temale vastu, rikume end ära Tema

teenistuseks. See on juurepärane illustatsioon noortele ja vanadele!

Kui Issand tahtis õpetada prohvet Ezeielile juurute ülestõusmist, tõstasja, mis on paljudele raske mõista siis võis Ta prohveti ühte orgu, kus oli palju juurute üht. Siis Issand küsis prohvetilt, et kas need juurte võivad saada elavaks. Vastus: „O, Issand, sina tead“, näitab, et prohvetil ei olnud selle üle kindlat teadmist. Särnnevast läbielust, mis avaldatud Eiel. 37, 1—14, ilmneb, et vaatluse läbi prohvet jõudis kindlale veendumusele Issanda väest ja Issanda plaanist, äratada oma rahvast illes haudadest ja teha neid jälle elavaks.

Apostel Peetrus pidi minema teatud paganate juure kuulutama ewangeliumi. Kuid tema eelotsus oli nii tugew, et selle kõrvaldamiseks oli vaja anda õige haarav vaatlusõpetus. Alles see läbi võidi teda mõjutada mineva. Terwe selle loo leiame Apt. 10, 9—20.

Need näited vaatlusõpetusest on õige haaravad. Niisuguse õpetamisviisi väärtus on väljaspool vaidlust. Täiesti on õigus nõuda igalt vanade ja noorte õpetajalt kõhaste illustatsioonide otsimist. See on nende kõhus ja üks osa hingamispäevakooli õppetüki ettevalmistamisest.

Illustratsioonide otstarve.

Alimult wähesed klassid võib õpetada korralikult ilma illustatsioonideta, sest illustreerimise tähendab walguse heitmist teatud punktile. See otstarve peabki olema illustatsioonidel, ei midagi rohkem ega vähem. Kui ja võid jutustada mingi loo, nii et see heidab walgust sellele tõele, mida püüad õpetada, siis see lugu ongi illustatsioon. Aga teisest küljest jälle on paljas tõsiasi, et on olemas üks lugu, ei tee seda weel illustatsiooniks. Sga illustatsioon peab maalima teatud tõepunkti õppetükist inimesele selgelt silme ette ja wajutama meele.

Piltfelgituste tähtsust laste õpetamise juures võib wägewalt üle-hinnata. Õpetaja töö pole siis weel tehtud, kui ta on kannud ette mingi õpetuse tõest. Kui õpetükk on väljaspool lapse waimuõhu wäsuwõtundimet, siis on sellest temale wähe kasu. Ta võib kuulata ka õige tähelepanelikult ja püüda sellest aru saada; aga kui ta ei saa sellest aru, siis hiljem ta enam ei püüagi. Siis see pahur laps tahab warsti wabaneda igawast tunnist ja tegeleda asjadega, mis temale on meelitatavad.

J. Blummer.

Wäljaandja: S. B. Adw. K. Eesti Liit. Toimetus ja talitus: Merepuiestee 14-a. Tallinn.

Wastutaw toimetaja: M. Bärengrub. Abitoimetaja: S. Pilt.

Tellimishind: Ühtiknumber 15 senti, poolaastas 75 senti, aastas 150 senti. Posti jooksw arwe 192.

„Kiirtrükk“, Tallinn, Nüütli 4. 1937.

Hind 15 senti.